

Připomenutí 200. výročí narození A. Lovelace Technické muzeum v Brně k historii programování a VT

Ve středu 9. prosince se v prostorách TM konala konference Ada200 a do 31. ledna 2016 tam je přístupná též stejnojmenná výstava. Podle slov náměstka ředitele muzea **Ing. Ivo Štěpánka** při oficiálním zahájení, se jedná o první počín v souvislosti s připravovaným otevřením stálé expozice výpočetní techniky, plánovaném na druhou polovinu roku 2016, ve kterém muzeum oslaví 55. výročí svého založení.

Hlavní referát konference přednesla **Doc. RNDr. Alena Šolcová** z Fakulty informatiky ČVUT Praha. Ada Augusta King, hraběnka Lovelace se narodila 10. prosince 1815 v Londýně jako dcera lorda Byrona, známého romantického anglického básníka té doby. Tato anglická matematická je po celém světě známá především ze spolupráce s Charlesem Babbagem. Pro jeho analytický stroj navrhla postup, pravidla a posloupnost operací – tedy algoritmus, resp. strojový program. Proto je v odborné veřejnosti považována za první ženu programátorku. Vzhledem k jejímu nadání a zájmům v oblasti matematiky a fyziky byla v kontaktu i s řadou dalších významných vědců té doby. Dochoval se např. její dopis Michalu Faradayovi, ve kterém píše o své víře v budoucnost výpočetní techniky.

Unikátní zajímavostí konference a výstavy byla mezinárodní premiéra rekonstrukce hraběcího erbů A. Lovelace, kterou účastníci konference obdrželi ve formě archů samolepících etiket. Jeho podobu podle návrhu významného heraldika **Jiřího Loudy** nakreslila brněnská malířka **Helena Puchýřová**.

Další část akce byla věnována programovacímu jazyku Ada, který byl po A. Lovelace nazván, jako projev uznání jejich průkopnických činů a zásluh. **Ing. Jaroslav Vladík** a **Ing. Jan Holý** seznámili účastníky s historií jeho vzniku a zavádění do praxe, na kterém se jako pracovníci podniku Kancelářské stroje a členové mezinárodního česko-maďarského týmu v osmdesátých letech min. století částečně i osobně podíleli.

V souvislosti s přípravou zmíněné expozice o VT pak byla představena virtuální expozice „Historie programování a nasazení počítačů“ na portálu „prog-story.technicalmuseum.cz“. Redaktor expozice **Ing. Vlastimil Čevela** informoval o účelu, kterým je zaznamenat, uchovat a zpřístupnit historii výpočetní techniky z pohledu programování ve specifických podmínkách minulého století u nás, o rozsáhlém online dostupném informačním fondu i o procesu postupného budování expozice metodou agilního vývoje. Na zmíněné webové adrese bude také postupně zveřejněn úplný text sborníku Ada 200, který v tištěné podobě vyjde do konce roku.

Konference se zúčastnili též **žáci Střední průmyslové školy elektrotechniky a informatiky na Purkyňově ulici**. Je potřeba ocenit jejich zájem o historii výpočetní techniky a poděkovat jim za pomoc při zabezpečení průběhu akce. *Organizačně se spolupodílely tři vědeckotechnické společnosti: Asociace strojních inženýrů, Česká společnost pro kybernetiku a informatiku, Českomoravská společnost pro automatizaci. Sponzorsky akci podpořily firmy RETELA, Aquasoft, LMentio a mediálním partnerem byla redakce časopisu IT Systems.*

Iniciátorem a odborným garantem konference a editorem sborníku byl **Doc. Ing. Branislav Lacko, CSc.** z Fakulty strojního inženýrství VUT Brno, garantem konference a virtuální expozice ze strany muzea **Ing. Jaroslav Pipota**. Brněnské Technické muzeum se tak přidalo k řadě významných institucí v zahraničí (Knihovna Oxford (uk), Muzeum Padeborn (de), Evropská komise a další), které si kulaté výročí této významné ženy připomněly.